

ANTIBIOTIKAMS ATSPARIOS BAKTERIJOS

Grėsmė pacientų saugumui ligoninėse

Antibiotikams atsparios bakterijos tapo kasdiene problema Europos ligoninėse. Infekcijos, kurias sukelia antibiotikams atsparios bakterijos, apsunkina tinkamą gydymą antibiotikais ir pacientams gali sukelti komplikacijas, dėl kurių pailgėja gydymo ligoninėje trukmė, pasunkėja ligos eiga, bei didėja pacientų mirštamumas.

Antibiotikai – naudokite atsargiai!

Netinkamas ir dažnas antibiotikų vartojimas ligoninėse – tai vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių atsparumą antibiotikams. Deja, netinkamas antibiotikų vartojimas yra dažnas. Pavyzdžiui, pacientams ligoninėje gan dažnai skiriami antibiotikai, o atlikti tyrimai rodo, kad apie 50 proc. visų ligoninėse vartojamų antibiotikų skiriami netinkamai.

Netinkamas antibiotikų vartojimas:

- kai antibiotikai skiriami nesant būtinybės
- kai sunkiai sergantiems pacientams antibiotikai paskiriami per vėlai
- kai per dažnai skiriami plataus veikimo spektro antibiotikai arba kai netinkamai naudojami siauro veikimo spektro antibiotikai
- kai konkrečiam pacientui skiriama netinkama, t. y. per maža arba per didelė antibiotiko dozė
- kai gydymas antibiotikais trunka per ilgai arba per trumpai
- kai gydymas antibiotikais neatitinka mikrobiologinio tyrimo rezultatų

Antibiotikus vartojant atsargiai galima išvengti antibiotikams atsparių bakterijų atsiradimo ir plitimo. Visi ligoninės gydytojai gali aktyviai dalyvauti mažinant didėjančią bakterijų atsparumą antibiotikams.

Antibiotikų skyrimą reguliuojančios priemonės gali padėti sumažinti bakterijų atsparumą antibiotikams ligoninėse. Šios priemonės yra:

1. Mikrobiologinio pasėlio paėmimas

Prieš skirdami gydymą antibiotikais, paaimkite tinkamą mikrobiologinį pasėlį ir antibiotikus skirkite atsižvelgdami į tyrimo rezultatus.

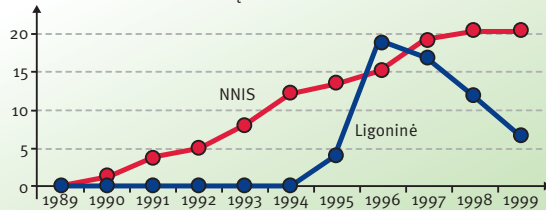
2. Vietinių bakterijų atsparumo antibiotikams stebėseną

Vietinių bakterijų atsparumo antibiotikams (antibiogramų) įvertinimas leidžia pradėti tinkamą empirinį gydymą antibiotiku.

3. Konsultuojantys specialistai

Pasitarkite su infekcinių ligų gydytojais, mikrobiologais ir vaistininkais dėl gydymo antibiotikais paciento gydymo metu.

Dažnis 1000-iai lovdavienių

Šaltinis: Carling P, Fung T, Killian A, Terrin N, Barza M. Favorable impact of a multidisciplinary antibiotic management program conducted during 7 years. *Infect Control Hosp Epidemiol.* 2003 Sep;24(9):699-706

Tyrimai rodo, kad antibiotikų valdymo programos padeda sumažinti didėjančią bakterijų atsparumą antibiotikams:

Vankomicinui atsparių enterokokų paplitimas ligoninėje prieš ir po antibiotikų skyrimo valdymo programos įgyvendinimas ir palyginimas su panašios apimties ligoninėmis, dalyvaujančiomis Nacionalinėje hospitalinių infekcijų priežiūros (NNIS) sistemoje*.

Europos supratimo apie antibiotikus diena – tai Europos sveikatos stiprinimo iniciatyva. Daugiau informacijos galite rasti:

*NNIS dabar vadinama Nacionaliniu sveikatos priežiūros saugos tinklu (NHSN).

Šaltinis: European Antibiotic Resistance Surveillance System [database on the Internet]. RIVM. 2009 [cited March 30, 2010]. Available from: <http://www.rivm.nl/earss/database/>. Davey P, Brown E, Fenelon L, Finch R, Gould I, Hartman G, et al. Interventions to improve antibiotic prescribing practices for hospital inpatients. *Cochrane Database Syst Rev.* 2005(4):CD003543. Cosgrove SE, Carmeli Y. The impact of antimicrobial resistance on health and economic outcomes. *Clin Infect Dis.* 2003 Jun 1;36(11):1433-7. Roberts RR, Hota B, Ahmad I, Scott RD, 2nd, Foster SD, Abbasi F, et al. Hospital and societal costs of antimicrobial-resistant infections in a Chicago teaching hospital: implications for antibiotic stewardship. *Clin Infect Dis.* 2009 Oct 15;49(8):1175-84. Kollef MH, Sherman G, Ward S, Fraser VJ. Inadequate antimicrobial treatment of infections: a risk factor for hospital mortality among critically ill patients. *Chest.* 1999 Feb;115(2):462-74. Ibrahim EH, Sherman G, Ward S, Fraser VJ, Kollef MH. The influence of inadequate antimicrobial treatment of bloodstream infections on patient outcomes in the ICU setting. *Chest.* 2000 Jul;118(5):146-55. Lodise TP, McKinnon PS, Swiderski L, Rybak MJ. Outcomes analysis of delayed antibiotic treatment for hospital-acquired *Staphylococcus aureus* bacteremia. *Clin Infect Dis.* 2003 Jun 1;36(11):1418-23. Alvarez-Lerma F. Modification of empiric antibiotic treatment in patients with pneumonia acquired in the intensive care unit. ICU-Acquired Pneumonia Study Group. *Intensive Care Med.* 1996 May;22(5):387-94. ECDC, EMEA. ECDC/EMEA Joint Technical Report: The bacterial challenge: time to react 2009. Willemsen I, Groenhuizen A, Bogaers D, Stuurman A, van Keulen P, Kluytmans J. Appropriateness of antimicrobial therapy measured by repeated prevalence surveys. *Antimicrob Agents Chemother.* 2007 Mar;51(3):864-7. Singh N, Yu VL. Rational empiric antibiotic prescription in the ICU. *Chest.* 2000 May;117(5):1496-9. Lepper PM, Grusa E, Reichl H, Högel J, Trautmann M. Consumption of imipenem correlates with beta-lactam resistance in *Pseudomonas aeruginosa*. *Antimicrob Agents Chemother.* 2002 Sep;46(9):2920-5. Gyssens IC, van den Broek PJ, Kullberg BJ, Hekster Y, van der Meer JW. Optimizing antimicrobial therapy. A method for antimicrobial drug use evaluation. *J Antimicrob Chemother.* 1992 Nov;30(5):724-7. Carling P, Fung T, Killian A, Terrin N, Barza M. Favorable impact of a multidisciplinary antibiotic management program conducted during 7 years. *Infect Control Hosp Epidemiol.* 2003 Sep;24(9):699-706. Bly B, Clevelbergh P, Jacobs F, Struelens MJ, Zech F, Kentos A, et al. Impact of infectious diseases specialists and microbiological data on the appropriateness of antimicrobial therapy for bacteremia. *Clin Infect Dis.* 1999 Jul;29(1):60-6; discussion 7-8. Beardsley JR, Williamson JC, Johnson JW, Ohl CA, Karchmer TB, Bowton DL. Using local microbiologic data to develop institution-specific guidelines for the treatment of hospital-acquired pneumonia. *Chest.* 2006 Sep;130(3):787-93. Rello J, Gallego M, Mariscal D, Sonora R, Valles J. The value of routine microbial investigation in ventilator-associated pneumonia. *Am J Respir Crit Care Med.* 1997 Jul;156(1):196-200.